

Péntek
1945. április 20.

VILÁGOS SÁG

II. EVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMERT!

90. SZÁM

Egy talpalatnyi föld se maradjon bevetetlenül!

A szovjet főparancsnokság hivatalosan bejelentette a Berlin felé történt előnyomulást

Forst, Muskau és Weisswasser elfoglalása jelzi az offenzíva útját

MOSZKVA, április 19. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda április 19-i hadijelentése kivonatosa a következőképpen hangzik:

A legutóbbi három napon csapataink az arevonál középső szakaszán erős és nagyméretű harcfelderítést végeztek és számos hídfőt alkottak az Odera és Neisse folyókon. E harcokban elfoglaltuk a Neisse folyó térségében fekvő Forst, Muskau és Weisswasser városokat. Ezenkívül elfoglaltuk Rothenburg városát is. Küstrinél az Odera nyugati partján lévő hídfőt kiszélesítettük.

Csehszlovákiában, Hodonin térségében a II. ukrain arevonál csapatai hét helységet foglaltak el. Az elmúlt napon az ellenség 96 páncélosát és rohamgyujtát, valamint 115 repülőgépet semmisítettük meg.

Katonai munkatársunk írja:

A Berlin előtti arevonalon a szovjet csapatok a déli szárnyon mélyen benyomultak a németek védelmi rendszerébe. A szovjet tudósító iroda csütörtökön, a késő éjszakai órákban kiadott hadijelentése hivatalosan is közölte, hogy a Konyev tábornagy hadserege csoportja jelentékeny területnyereségre tett szert. Forst, Muskau és Weisswasser mélyen Görliitz mögött, a berlini védelmi rendszer déli sarkpontja mögött fekszenek. Elfoglalásuk nyilvánvalóan egy nagy áttörés első jelei. A szovjet hadijelentés ugyan még csak nagyméretű harcfelderítésről beszél, de aki valamennyire is tisztában van a katonai fogalmakkal, az tudhatja, hogy az ilyen harcfelderítés a nagy támadás elindítását jelenti. Erre mutat a küstrini hídfő megerősítése és kiterjesztése is, amely eszményi kiindulás lehet egy nagy Berlin elleni offenzívához. A következő napokban alighanem világtörténelmi hadműveletekről fogunk hírt hallani.

Lipese és Nürnberg megtisztítása befejezéséhez közeledik

LONDON, április 19. (Rádió.) A szövetséges főhadiszállásról jelentik, hogy a hadművelet jó ütemben haladnak. Páncélosok már Emden külvárosához közelednek s mindössze négy kilométerre vannak Brémától. Más kötelekek tíz kilométerre közelítették meg Harburgot, Hamburg ikervárosát.

Hollandiában a németek egy körülbelül 300 méteres szakaszon felrobbantották a Zuider-tó nagy gátját s újabb területeket árasztottak el. Ennek ellenére a kanadai csapatok tovább folytatják a megmaradt német erők felszámolását.

Magdeburgtól délre, az Elba kelet partján alkotott hídfőt tovább szélesítették. Lipesében a tisztogató hadművelet befejezéséhez közelednek. Lipese, Németország ötödik nagyvárosa, másfél napi harc után került a

szövetségesek kezére. A város főpolgármestere és helyettese öngyilkosságot követett el.

Bajorországban Nürnberg nagyrészt már megtisztították az ellenségtől. Erős amerikai kötelekek 27 kilométert törtek előre München irányában. Más

amerikai kötelekek Regensburg és a Duna felé nyomulnak.

Bradley tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a Ruhr-vidéki terepszakfelszámolása befejeződött. E területen a szövetségesek összesen 316.000 foglyot ejtettek.

Hétszáz magyar, szovjet és lengyel rabszolgamunkást égettek el elevenen a hitleristák

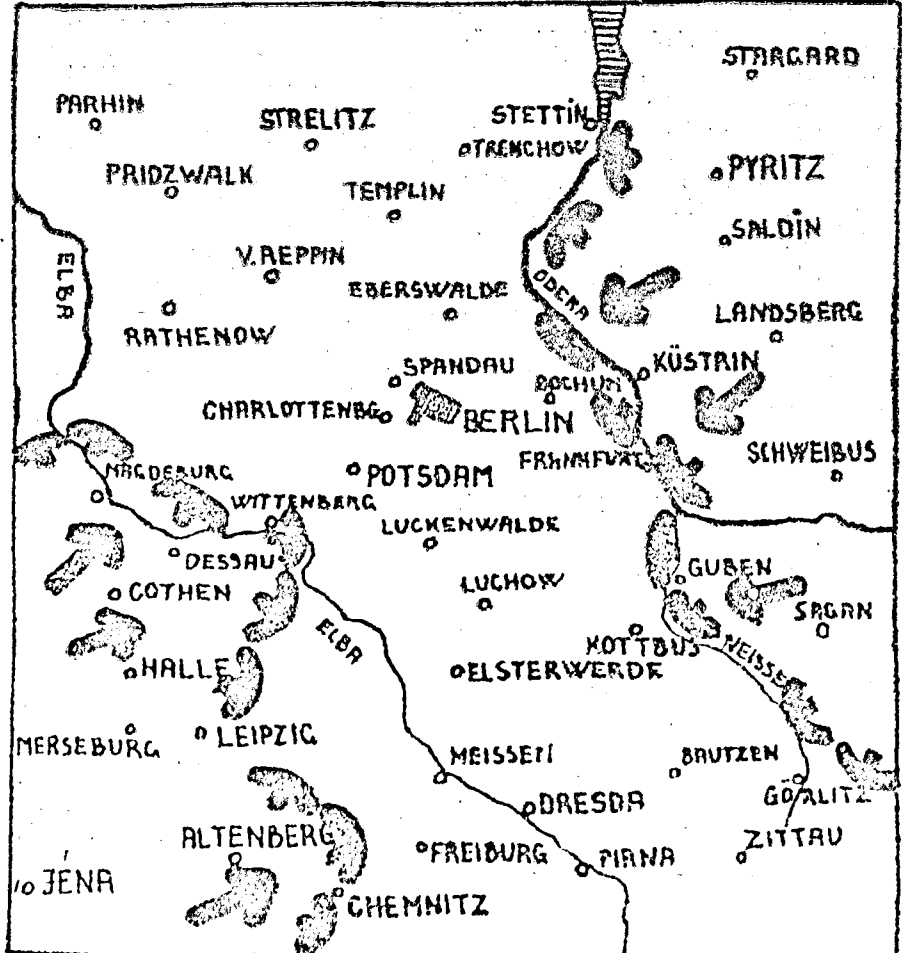
LONDON, április 19. (Rádió.) Ma az alsóház ülésén számos kérdést intéztek Churchill miniszterelnökhöz a német gyújtótáborokban megállapított atrocitásokkal kapcsolatban. Szavakkal nem lehet leírni azokat a borzalmakat, amelyekről az onnan érkező jelentések beszámolnak, — mondotta Churchill. Be-

jelentette ezek után, hogy Sztalinnal és Trumannel együtt figyelmeztetést fog intézni a német hatóságokhoz. E figyelmeztetésben megállapítják, hogy nemcsak a vezetőférfiakat terheli felelősség, hanem azokat is, akik ilyen szörnyetteket végrehajtanak. A felsőbb parancsra való hivatkozás nem fogja felmenteni őket a felelősségre vonás alól.

Ezekután bejelentette, hogy Eisenhower tábornagtól üzenetet kapott. E szerint Weimar mellett egy újabb gyújtótáborot találtak, amelyben minden eddigin tultevő borzalmakat fedez-

tek fel. A tábornagy brit parlamenti bizottság kiküldését kérte.

Ugyancsak a londoni rádió közli, hogy Gardelegen mellett egy repülőgépgyárban dolgozó mintegy hétszáz főnyi, magyar, szovjet és lengyel rabszolgamunkást összetartétk egy hatalmas pajtába. A pajta földje petróleummal megöntözött szalmával volt behintve. Az egyik náci káplár meggyújtotta a szalmát, majd rázarta az ajtót a szerencsétlenekre. Az épület köré gépfegyvereket állítottak fel. Akik kitérték az égő pajtából, azokat legépfegyverezték.

BERLIN SORSA MEGPECSETELEODÖTT.

A szörnyű nyomást már nem bírja elviselni a hitlerista hadsereg, bár Hitler lemeszárlással fenyegeti azokat, akik visszamernek vonulni. A Vörös Hadsereg és szövetségeseinek rottentó erőin támadás szétzár minden ellenállást.

Kolozsvárra hívják össze a demokráta magyarság országos kongresszusát

Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke látogatást tett a magyar egyházak vezetőinél

KOLOZSVAR, április 19. Kurkó Gyárfás, a romániai Magyar Népi Szövetség országos elnöke, látogató körútján Brassóból jövet felkereste Kolozsvárt. Kisérétében van Cziko Nándor, a nemzetiségügyi minisztérium magyar tanácsosa, és Méliusz József, az ismert temesvári antifasiszta író. A vendégek csütörtök délelőtt a hazatérő délvidéki magyar menekültek küldöttségeit fogadták, majd Vásárhelyi János református püspöknel, Józán Miklós unitárius püspöknel és Sándor Imre római katolikus püspöki helytartónál tettek látogatást.

Csütörtökön délután Kurkó Gyárfás a Magyar Népi Szövetség tarkanatcai székházában a helybeli és megyei intézőbizottság számára előadást tartott a demokratikus erdélyi magyar politika időszerű feladatairól s bejelentette, hogy a Magyar Népi Szövetség május 6-ára országos kongresszust hív egybe Kolozsvárra. Az előadást követő értekezlet elhatározta, hogy az országos magyar kongresszusra meghívják a Groza-kormányt is.

Lopzárthor jelentő:

Magyarfenest, Tordaszentlászlót, Györgyfalvat visszacsatolák Kolozsmegyének

KOLOZSVAR, április 19. Csütörtök délután a vármegyéhez értekezlet folyt le Kolozsmegye és Torda-Aranyos megye főispánjal és alispánjal jelenlétében a bécsi döntés alkalmával 1940 szeptemberében Kolozsmegyétől elszakított falvak közigazgatási visszacsatolása érdekében. Az értekezlet eredményeként a következő falvakat a közös

gekelt, amelyek eddig a tordai főispán közigazgatása alá tartoztak, visszacsatolták Kolozsmegyének. A nagyjelentőségű döntés értelmében többek között Győrmonostor, Magyarfenest, Tordaszentlászló, Györgyfalva, Moes és Nagysármás községekben is Kolozsmegye népesedősége veszi át a rendfenntartást.

HIREK

Az első magyar szépirodalmi folyóirat

Megjelent a demokratikus Magyarország első szépirodalmi folyóirata, a „Magyarok”. Juhász Géza debreceni tanár-iro szerkesztésében. A folyóirat első számában Juhász Géza, Oláh Gábor, Juhász Nagy Sándor, Kardos László, Gergely Sándor, Révai József írásai jelentek meg.

*

A társadalombiztosító pénztár elsősegélynyújtási szolgálatát. A városi mentőszolgálat működése a járművek hiánya miatt nem kielégítő, ezért a társadalombiztosító pénztár vezetősége sürgős esetekben az orvosi segélynyújtást saját körzeti orvosai útján látja el. Felhívjuk tehát a közönséget, hogy baleseteknél vagy egyéb sürgős orvosi beavatkozási igénylő esetekben forduljon a következő orvosokhoz: Frits Tibor Széchenyi-tér 32 Berceller Odón Horea-ut 19, Vasvári Sándor Széchenyi-tér 9, Kircz Leó Budai Nagy Antal-utca 21, Poenaru Eugen Heltai-utca 3, Rosenberger József Jókai-utca 5, Imrey Károly Szabadság-tér 10, Berger Salamon Jókai-utca 29, Pfersch Tibor Egyetem-utca 1 és Szigeli K. József Széchenyi-tér 38.

Műsoros táncdelután a hazatérők javára. A Marianum kereskedelmi lányképzőiskola második osztályos növendékei szombaton délután 3 órakor a KMSE helyiségekben (Deák Ferenc-utca 11) műsoros táncdelutánt rendeznek a hazatérők otthona javára. A műsoron monológokkal, szavalatokkal, ének és zenei számokkal szerepelnek a növendékek. Tekintettel a jótékony célra, a rendezőség mindenkit szeretettel hív és vár.

Az I. Iparhatóság 101 948—945 szám alatt Simon Sándor Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 39 alatti lakost Fülöp Regina-féle új és ócska-butor kereskedéshez (Árpád-ut 11) vállalatvezetőül kirendeli. 6483

Az I. Iparhatóság 102 691—945 szám alatt Roth Vilmos Kolozsvár, Apácai Csere János-utca 30 alatti lakost a volt Peille (Ernö) Róbert volt „Corvin”, jelenleg a MAGISZ-hoz tartozó ecetgyár kolozsvári céghez vállalatvezetőül kirendeli. 6488

Az I. Iparhatóság 101 495—1945 szám alatt Markovits Ferenc Kolozsvár, Dózsa György-utca 36 szám alatti lakos kérelmek helyét ad és a Barabás Andor Dózsa György-utca 36 szám alatti rövidárukereskedéshez vállalatvezetőül kirendeli. 6511

Halálozás. Özvény Novák Viktor né Jancsó Ida elhunyt, temetése április 20-án délután fél 4 órakor lesz az evangélikus temetőben.

Orvosi előadás kizárólag nők részére! A Szociáldemokrata Párt rendezésében pénteken délután 5 órai kezdettel a párt helyiségében (Szabadság-tér 30) Lőrincz Ernő dr. orvos — kizárólag nők részére — előadást tart. A női csoport tagjai teljes számban jelenjenek meg. Vendégeket szívesen látnak.

Orvosi hír. Dr. Szabó T. Attiláné Csáti Éva dr. klinikai szakorvos (Malinovszki-tér 1 szám, I. emelet, Corvin-mozi épülete) fogszabályozásra, valamint fog- és szájbetegségek számára rendel délután 3—5-ig. 6510

A városi színház műsora

Április 20-án, pénteken 5 órakor: **A ház békeje és a Bajazzók.** (A román együttes előadása)

Tüzelésre kiválóan alkalmas **n apraforgóhéj** ingyen kapható nagy mennyiségben is „**VEGETOL**” Bethlen-kert 33 (volt Vécsey-malom).

Napraforgót, kendert és zöldségféléket is termelni kell

Kolozsvár határában is kalákában végzik el a mezőgazdasági munkálatokat

KOLOZSVAR, április 19. A polgármesteri hivatal gazdasági ügyosztálya 6752—1945. szám alatt a következő közleményt adta ki:

FIGYELMEZTETÉS.

Kolozsvár város polgármesteri hivatala a kolozsvári főispáni hivatal 900—1945. számú rendelete alapján figyelmezteti az összes mezőgazdasági földtulajdonosokat, hogy kötelesek legkésőbb május hó 5. napjáig saját kezelésben, részes arányban, vagy haszonbérben a tavaszi mezőgazdasági munkálatokkal kapcsolatos szántást és vetést — így a szalmás növények és takarmány növények vetési munkálatát — elvégezni. Minden mezőgazdasági földbirtok, kert, beépítetlen kert tulajdonosa vagy birtokosa köteles a felszántható terület 10 százalékát napraforgóval, 5 százalékát kenderrel, 2 százalékát pedig zöldségfélével bevetni.

Minden mezőgazdasági földnek a legrövidebb idő alatt való felszántása és bevetése végett a város területén számbajöhető valamennyi munkaerőt, gazdasági eszközöket, állatokat és traktorokat igénybe kell venni az alábbi sorrend szerint:

1. Elsősorban azon gazdák földjét kell megdolgozni, akik saját gazdasági felszereléssel rendelkeznek.

2. A katonai szolgálatra behívottak, mozgósítottak, hadiárvák és hadiözveggyek földjét.

3. Azon földtulajdonosok földjét, akiknek nincs gazdasági felszerelésük, valamint a távollévőket.

A saját gazdasági felszereléssel rendelkező földművesek saját munkálataik elvégzése után kötelesek azonnal a fenti sorrend szerint a többi lakosoknak is a szükséges munkálatokat elvégezni és pedig kalákában, a munkások, valamint az állatok ellátása vagy fizetés ellenében.

Az összes traktortulajdonosok kötelesek üzembehelyezett traktorjait a szántási munkálatokhoz azonnal beállítani és a szántást a gazdasági kamara által megállapított törvényes ár ellenében elvégezni.

Fenti rendelkezésnek, de különösképpen a fentebb részletezett munkálatoknak a végre nem hajtása mezőgazdasági szabotázs-büncselekményeknek minősül és a törvényben előírt büntetések alá esik.

A Kommunista Párt kiadásában megjelent:

„A majdaneki haláltábor”

A majdaneki haláltáborban elkövetett német gaztettek kivizsgálására alakult lengyel-szovjet rendkívüli bizottság közleménye. Ára 440 pengő. Szervezetek részére kedvezményesen áron kapható a KRP házában, Bartha Miklós-utca 13. II. emelet 30. Sajtó- és propaganda-osztály.

Munkásoké a szó az Aneckstein-perben

„Lenézett, lélek nélküli gépművelőknek tekintett bennünket...”

— írják százan a bukott gyárigazgatóról

KOLOZSVAR, április 19. Száz aláírással tiltakozó levél érkezett szerkesztőségünkbe a Belga-Római textilgyár munkásai részéről, akik élesen szembe helyezkednek az Aneckstein gyárigazgató, a hírhedt munkásnyuzó bünyűgységben hozott bírósági ítélettel. A levelet teljes egészében alább közöljük:

A kolozsvári törvényszék gondatlanságból elkövetett gyári ellenőrzés-mánya miatt hozott ítéletet Aneckstein gyárigazgató ellen és mindössze hatónapi szabadságvesztésre ítélte, holott még a kirívóan enyhe indokolásból is megállapítható, hogy a „gondatlanságból” busás anyagi haszna volt Aneckstein urnak. Az ítélettel szemben azonban a közvélemény, de főleg az üzem agyon-sanyargatott és szociális jogaitól megfosztott munkásai teljes felelősségük tudatában ezt a büntetést máris hat esztendőre emelték fel, amely a létesítendő néptörvényszék előtt jogerőre kerül hogy emelkedjék.

Mióta letartóztatták, emelkedett a termelés

Mióta a nevezett gyárigazgatót, ezt a minden emberi érzésből kivételközött I. számú közellenséget letartóztatták, a textilgyár munkásai lázas ütemben kezdtek hozzá a termeléshez. A termelés máris 25 százalékos emelkedést mutat az üzemben, az üzemi bizottság viszont mindent megtesz, hogy a munkásság szociális jólétét megteremtse és biztosítsa.

Aneckstein ur uralkodása idején öntudatlan csöcselék voltunk, amely mögött hajcsárnak kellett állnia. Annakidején nem egyszer internálással fenyegett meg bennünket, mert a nehéz gyári munka befejezése után nem voltunk hajlandók elősegíteni a személyes céljait szolgáló robotmunkákat.

Nagy uralmi vágyában azt hitte, hogy egyedül ő hivatott a jövő szocialista társadalmának a megvalósítására. Mindenkit megfélemlített, aki útjába került. Vakmerőségének egyetlen támpontja volt, hogy jól beszél oroszul. Az üzem munkásait állandóan fasiszta szabotálónak tüntette fel, s azok nem tudtak közvetlenül védekezni a nyelvismeret hiánya miatt.

Népbiroság elé Anecksteinnel!

Lenézett, lélek nélküli, jogok nélküli gépművelőknek tekintett bennünket, kizsákmányolt. Minden ténykedése antidemokratikus volt. Fosztogatta a gyárat, fosztogatta az elmenekülő lakosságot, külső üzemei pedig a legbecselebbek voltak. Pusztilnia kellett a gyárból s pusztulnia kell a dolgozó társadalomból is.

Az öntudatos munkásság most szabadon nyilatkozhatik meg. Fel kell hogy emelje hát a hangját a kizsákmányolók, a szabotálók ellen. De felemelheti a hangját olyan ítélezésekkel szemben is, amelyek kibúvót adnak a bűnösöknek.

Nagyon tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a mai szabad jogokkal rendelkező munkásság még mindig játéklabda s akkor dobhatják félre, amikor éppen utjukba kerül. A munkásság, amelyet annyiszor ítéltek el az ényemő rendszerek, tud ítélni is! Itt az ideje, hogy a nép nevében bírónak lépjenek a bűnösök ellen.

SZAZ MUNKÁS ÉS MUNKÁSNO.

KI TUD ROLUK?

BAZSA ISTVANRÓL, aki a 25-ös feldező pótkeretnél volt Sopronban. Értesítést kér felesége, Vass-utca 42.

JEREMIAS GEZARÓL, aki az 59-es utasozónál volt Désen. Értesítést kér özv. Sztupár Béláné, Fáy-utca 25 címre.

MOLNÁR SÁNDOR honvédről, aki a 60-as határvadászozónál szolgált. Utoljára Muraszombatból adott életjelt magáról. Értesítést kér felesége, Dónát-utca 42 címre.

CSEREY ZOLTÁN leventéről, akit októberben Csornára vittek. Értesítést kér családja, Kossuth Lajos-utca 17.

ADORJÁN DEZSŐ dr. kolozsvári ügyvédrel, akit október 15—17 körül vittek el Brassó—Foksány irányába. Értesítést kér felesége, Széchenyi-tér 1. II. emelet 8.

HILF ADÁMRÓL, a városi vízművek alkalmazottjáról, akit októberben állítólag Foksány felé vittek. Értesítést kér bátyja, Mátyás király-utca 2 szám.

HOLÁNYI MÁRTONRÓL, aki Békésgyulára a 20. pótzászlóaljhoz vonult be. Értesítést kér Holányi István, Petőfi-utca 28 címre.

DEMETER FERENC honvédrel, aki utoljára Maroshévízről adott életjelt magáról L. 730 táborig postaszámon. Értesítést kér édesanyja, Erzsébet-utca 28 címre.

CSATLÓS LAJOSRÓL, aki a 31-es határvadászozónál szolgált Batányán. Szeptember 3-án Arad irányába vitték. Értesítést kér felesége, Vár-utca 3 címre.

KUN SÁNDOR ISTVANRÓL, akit októberben vittek Torda felé. Értesítést kér felesége, Nyárfasor 39 címre.

MAXIN KALMÁN RÓL, aki augusztusban vonult be Borgóprundra mint ujonc. Értesítést kérnek szülei, Pata-utca 31 címre.

Ifj. **HEVESI ISTVÁN** övezetéről, akit Désről a 26/1 gyalogzászlóalj aknavető századdal szeptember 28-án vittek el. Értesítést kér édesanyja, Dónát-utca 52 címre.

FÜSTÖS MIHÁLY árkászról, aki a rózsahegy 59. zászlóaljánál szolgált, onnan Szombathelyre helyezték. Értesítést kér felesége, Dész Bányfa Dezső-utca 38 címre.

CSERNÁZKI SAMU leventéről, akit a monostori iskolából mint légóst vittek el 1944 október 6-án. Kérem értesítésük aggódó hozzátartozóit a Zöldkert-ú. 3 sz. alatt.

SZÉKELY GYULA tartalékos zászlósról, aki a IX. honvéd gépkocsizó tarczacos pótúteggnél szolgált. Tábori postaszám D. 337 volt. Mint sebesült szállították el Kolozsvárról a X/2. tábori kórházzal. Értesítést kérnek hozzátartozóit, Sallak Margit, Kossuth Lajos-utca 30.

BALLA FERENC RÓL, aki a II. Közmunkaszázadban teljesített szolgálatot. Értesítést kér felesége, Széchenyi-tér 34. vagy 14.

KOVÁCS JÁNOS építész technológusról, aki a Parajdról Ecsér (Pestmegeve) községbe áthelyezett erőd-kirendeltségnél volt alkalmazva és Ecsér, Petőfi-utca 30 alatt lakott. Értesítést kér Kovács János Zilah, Kör-utca 6.

RÁCZ BELA karpaszományos szakvezetőről, aki 1944 március 29-én vonult Budapestre a 101. tüzérszlop-parancsnokság gazdasági hivatalához. Tábori postaszám P. 361 volt. Értesítést kér Rác Bélané, Dész, Erzsébet-utca 9. szám.

IFJABB ZSIGMOND LAJOS RÓL, aki a 14. erődél gépkocsivezető volt. Szeptemberben még Munkácsra vonult M. 170 tábori postaszámmal. Értesítést kér édesanyja, Hellszinki-utca 28. Déltűn 5 órától.

SZÉKELY FERENC kolozsvári postaműszerészről, akit októberben vittek az Okirályság felé. Értesítést kór édesanyja, Kazinczy-utca 42.

FARKAS MIKLÓSRÓL, akit október 5-én vittek el a kolozsvári 25-ös pótfelderítő gh.-val és november első napjaiban még Sopron mellett volt. Értesítésük feleségét a volt Blasini-üzlet címre. Eperjes-utca 14.

ZSIGMOND LAJOS RÓL, akit októberben vittek Délerdély felé. Értesítést kér felesége, Hellszinki-utca 28. Déltűn 5 órától.

Nem másét műveled — magadnak dolgozol!

Drámai vallomás

Bajcsy-Zsilinszky Endre utolsó óráiról

Kik voltak a sopronkőhidai gyűjtőtábor fegyencei?

BUDAPEST, április 19. A Szabadság részletes beszámolót közöl Nagyiványi Zoltán ironikus „Az idegenlétől a Szovjetunióig” című nagyszerű regény szerzőjének a sopronkőhidai fegyházban szerzett tapasztalatairól. Nagyiványi Zoltán a múlt év novemberében fogták el a nyilasok és többed-magával Sopronkőhidára szállították.

A hírhedtté vált gyűjtőhelyen Kowarcz Emil, az ugyancsak hírhedt nyilas „főtestvér” volt a parancsnok, akiknek az irháját Gestapo-legények mentették meg a március 19-i fordulat előtt. Az osztrák területről visszatért Kowarcz bosszuszomja nem ismert hárt. A keze alá került foglyokat két csoportra osztotta: az egyik volt a „fegyencek” és a másik a „védőrizetesekek” csoportja. Nagyiványi Zoltán a „fegyencek” közé került. Ebben a csoportban volt Bajcsy-Zsilinszky Endre, valamint Kállay Miklós volt miniszterelnök, Almássy Pál tüzérezredes, Révay Kálmán huszárszádos, Gundel László volt MÉP képviselő, Erdődy Elek hírlapíró, továbbá Kiss Jenőnek, a mártírhaltalt halt vezérezredesnek igen sok tisztára és

a magyar felszabadítási mozgalom rengeteg névtelen munkása.

A „védőrizetesekek” csoportjából Nagyiványi Zoltán a következőket ismerte fel: Eszterházy Mór volt miniszterelnököt, herceg Montenuovo Sándort, báró Perényi Lukácsot és Antal Istvánt, a híres karriervadász propaganda- és igazságügyminisztert.

Ugyancsak a védőrizetesekek között látta a művészvilág több tagját, köztük Titkos Ilonát, Jávor Pált és Egyed Zoltánt.

Férfiasan ment a halálba

Nagyiványi Zoltán beszámolója szerint Bajcsy-Zsilinszky Endre ügyét december 23-án tárgyalták. A drámai kihallgatás után, amelyről részletek még nem váltak ismertté, és amelyen Bajcsy-Zsilinszky Endre keményen „bírái” szemébe mondta a vádat, hogy az országot és a népet elárulták, Pinevich István dr. volt felsőházi tag, soproni ügyvéd látta el a védelmet.

Pinevich a halálos ítélet kihirdetése után kegyelemért folyamodott, amit figyelembe se vett a bíróság. December

24-én reggel juttatták bitóra Bajcsy-Zsilinszky Endrét.

Nagyiványi elmondta, hogy a meghurcolt politikus férfias magatartásáról foglárjai és kivégzésének tanúi a csodálat hangján emlékeztek meg.

Bajcsy-Zsilinszky Endre utolsó szavaival a fiatal magyar demokráciát éltette, majd így kiáltott fel:

— Isten mindent lát!

A kivégzés után napokon át megindultan tárgyalták egymás között a fegyház foglyai, hogy Bajcsy-Zsilinszky Endre a végrendelet jogán egy kis darab szalonát és süteményszéleket hagyományozott Almássy Pál ezredesnek és Révay Kálmán huszárszádosnak. A börtönkoszt ugyanis csak éppen az éhenhalás ellen volt jó. A mártírhaltalt politikai utolsó óráiban is barátai szenvedésének az enyhítésére gondolt.

Nagyiványi Zoltán végül elmondotta, hogy rövid fogsága alatt tiznél több kivégzés történt és az áldozatok főleg a munkásság soraiból kerültek ki.

Föllendült a szövetkezeti élet

A marosvásárhelyi vajgyár tiszteresére emelte fel termelését

Az áruzsora ellen a szövetkezetek jelentik a legjobb segédelmet

KOLOZSVAR, április 19. A fasiszma éveiben a szövetkezeti mozgalom is váltságba jutott. A mozgalom ugyan tovább élt és jelszavait is uton-utfélen hangoztatták, de a lényeg teljesen elsikkadt. Tömegmozgalmi jellegű annyiban megtartotta ugyan, hogy igyekeztek a szövetkezeti szervezetekbe minél nagyobb tömeget bevonni, de vezetőik nem szabad választás útján és nem a szövetkező munkások, illetve dolgozók közül kerültek ki. A szövetkezetek sok helyen egyes politikai pártok érdekeit képviselték. Ily módon akartak a szövetkezetet át a reakciós pártok tömeget szerezni. Elsikkadt tehát a lényeg és a dolgozók életének megkönnyítésére hivatott szövetkezeti szervezetek éppen a dolgozók számára váltak lassan-lassan üres keretké.

Napjainkban a szövetkezeti mozgalom is új életre kél. Szemeink előtt születnek s izmosodnak meg az új és újabb munkásszövetkezetek. A demokratikus államhatalom is azon van, hogy a szövetkezeti mozgalom — eredeti hivatásához hiven — ismét a dolgozók hatalmas tömegének mozgalmává válják. Számolni lehet a szövetkezeti törvény módosításával is.

Legutóbb Anton Alexandrescu, a Groza-kormány szövetkezeti minisztere nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. A miniszter szerint minden nagy háború után a szövetkezeti mozgalomra hárul a súlyos közellátási kérdések megoldásának, az áruzsora és feketepiac kiméletlen letörésének nagy feladata. A szövetkezeti mozgalomnak mindez módjában áll, mert nem dolgozik üzleti haszonra s nem számít fel közvetítői díjat.

Nyilatkozik a magyar szövetkezeti központ igazgatója

Hogy a gyakorlatban mit jelent a szövetkezeti mozgalom, azt minden dolgozó saját maga is tapasztalhatta a felszabadulás utáni féléstendő alatt. A közellátási terhek a mozgalom erősödésével és kiteljesedésével, ha nem is sokat, de szinte naponként enyhültek. Nemrég mutattunk rá egy beszélgetéssel kap-

csolatban a Munkások Általános Gazdasági és Ipari Szövetkezetének — a népszerű MAGISZ-nak — nagyarányú közellátási akciójára. A jól megszervezett akciónak előnyeiket naponként tapasztalhatják a szövetkezet tagjai. Most György Endrével, a „Szövetség” Gazdasági és Hitelszövetkezetek Központjának vezető-igazgatójával beszélgetünk az égető gazdasági és közellátási kérdésekről.

— Van-e lehetőség arra, hogy a közellátás terén hamarosan enyhülés álljon be, és mit tett erre vonatkozólag eddig a Szövetség? — kérdezzük.

— Az árak emelkedése, a feketepiac és az üzérkedők ellen határos és eredményes harcot csak a szövetkezetek tudnak folytatni — válaszolja a kérdezett. A Szövetség a

Örgrófok alkonyán

A temesvári Népszabadság hasábjairól vesszük át az alábbi cikket:

Örgróf Pallavicini Arisztóval váltott szót, akit a temesvári hadifoglyótábor eléggé vedlett, nyészlett lakója. Öfgrófsága mint magyar katonatiszt került fogságba s bizony éppugy az ingébe szemtelenkedett a tetű, mint a kotnyeles Varga Jánoséba.

Monszenyör Pallavicini bajtársian éhezett, a János már nem puocolja ki a cipőjét s a köpönyege, amellyel takarózott, visszatámasztván összerúcskolt. Utközből a magyar főúr disznóúdván hortyogott, egy akolban bődösödött a néppel s reggel megint utnak indult, míg egyszer Temesvárra érkezett. Kipihente, kikéféltte magát, hadnagygyi pertlijét újra felvarratta, mostanában pedig több társával sűrűn megjelenik Temesvár utcáin. Látnak őket, semmi sincs rajtuk az egyszerű-holnemvolt darutollas tisztekből. Senki sem tudná leolvasni erről az arcról, hogy gazdája arisztokrata, több: örgróf. Nem félszeg, nem affektál, a szemén nincs monokli, nem a négyesfogatról ugrik le, hanem szerényen belép egy-egy gyárvárosi üzletbe, ahol magyar köszöntéssel fogadják.

— Örgróf Pallavicini vagyok... — mutatkozik be, szelid a hangja, szerény az érdeklődése. A boltosék jellekintenek, ám ösdemokraták, a grófi cím hallatára nem csuklik el a hangjuk. Az üzletben még ott áll két-három magyar asszony, valamennyi a szegény foglyot látja s mikor a hányattatástól és az álmattanságtól sápadt Pallavicini távozni akar, megkérdezik tőle:

— Elfogadja-e ezt a csekélységet?

Egy százezersől van szó, a szegényember kezé már nyugtja is, az örgróf pedig — elfogadja, s utána, mint szokás, az alamizsnát megköszöni és távozik.

Az újságíró ott áll az egyik üzlet sarkában és nagy elégtételt érez. Az irónia rendezte ezt így, Pallavicini polgártárs, s ne higgye, hogy az örgrófiaként lenézett nép nem tudja kellő jelentőségére emelni! Nagy dolog az kérem, amikor a térd-időbe, igazabban: a dudák, nőrszók, nevelők karjaiba és a tisztezholdas uradalomba bepottyan s abból arisztokrata-muris életet élő grófiat elkapja az emberi akarat kegyetlen fuvallata s ahhoz a plebshez csapja, amiből az örgrófi úsók nőrszók sítöltek és vadászatokon, pusztá véletlenségéből ledurrogottak.

Kimondhatatlan elégtétel volt az ön esete, Pallavicini ur ill. Dósa György elégtételének színhelyén, s úgy érzem, ön a magyar premiérjét játszotta el Temesváron annak a tragédiának, amely a nagy orosz forradalomban az ottani arisztokraták életét át. Munka helyett inkább az alamizsnacsként és a prostitúciót választották...

felszabadulás után legfontosabb teendőjének találta a tejszövetkezetek és a vajgyárak üzembe helyezését. Tejszövetkezeti hálózatunk a Székelyföldön van kiépítve. Kolozsmegyében csak két tejszövetkezetünk és egy tejfeldolgozó üzemünk van Mérán. Eppen ezért a tejszövetkezetek és a feldolgozó üzemek munkájának eredménye Kolozsvárt kevésbé mutatkozik. A Székelyföldön azonban teljes lendülettel folyik a munka, a termelés fokozására különös súlyt fektetünk.

György Endre elmondja, hogy a marosvásárhelyi vajgyár munkásai kimentek falura s előadások keretében tájékoztatták a lakosságot, hogy milyen nagy jelentősége van — a háború győztes befejezése céljából — a termelés fokozásának a gazdasági élet minden ágában. Így aztán a marosvásárhelyi vajgyár munkásai a felszabadulás előtti mennyiség tizszeresére emelték fel a termelést. Ennek tudható be az, hogy a marosvásárhelyi hatóság nagyobb mennyiségű vaj, sajt és turó Kolozsvárra való szállítását engedélyezte. A szilágyvármegyei tejfeldolgozó üzemek is már olyan ütemben dolgoznak, hogy Kolozsvárnak is tudnak árut szállítani.

Nem mindegy, hogy 130 vagy 65 pengőért kapunk-e egy kiló vajot!

— A Kolozsvárnak küldött árut hogy és milyen áron árúsítják?

— A Szövetségnek Marosvásárhelyt négy, Kolozsvárt pedig a Deák Ferenc-utca 9 szám alatt, a székházban egy elosztója, illetve árúsítóhelye van, ahol a szövetkezeti termelvényeket közvetítői díj és spekulációs haszon nélkül juttatja el a fogyasztókhöz. Amíg például a vajnak a kolozsvári piaci és kereskedelmi ára kilógramonként 120—130 pengő, addig a Szövetség üzletében a pasztőrízált vajot 65 pengőért árúsítják. Amíg a tehénsajt piaci ára kilógramonként néha még a 100 pengőt is eléri, addig a Szövetség a trappista sajt kilógramját 42 pengőért adja. A kevert turó ára 50—60 pengő helyett 25—30 pengő.

— Ezek az árak tarthatók?

— Nemcsak hogy tarthatók, hanem még ezeket az árakat is csökkenteni akarjuk — hangzik a válasz.

— Csak tejterméket árúsítanak a Szövetség boltjában?

— Nem. Ugyanitt árúsítjuk a szamosújvári husárúgyár minőségi hentesárúját is. E termelvényekkel szinte százszázalékkal olcsóbban adjuk, mint a magánkereskedelemben.

— Anyagi támogatást kap-e valahonnan a Szövetség?

— Nem, pedig a fasiszta hadak kiverése alkalmával központunk is jelentős kárt szenvedett. Tagszövetkezetekünk azonban egymásután kezdtek el működtetésüket s az ő munkájuk a mi anyagi támaszunkat is jelenti. Így megerősödve, a többi szövetkezetekkel együtt reméljük, teljes sikerrel folytathatjuk a harcot a dolgozók széles tömegeinek érdekében a feketepiac és áruzsora letöréséért — fejezte be tájékoztatását a Szövetség igazgatója.

Rövid volt a beszélgetés, de annyit mégis nyugodtan megállapíthatunk, hogy a dolgozó társadalomnak a piac hiénái ellen egyetlen oltalmazójuk van és ezek a szövetkezetek. A szövetkezetek háború utáni szolgálataikkal érdemlik majd ki a tömegek bizalmát. Ma kétség kívül köszönettel adozunk nagyfontosságú munkájukért.

Falka István

Az üzemek munkássága — a győzelemért

BUKAREST, április 18. Az Általános Munkás-Szövetség felhívására az egész országban 300 üzem járult hozzá a „Mindent a frontért — Mindent a győzelemért” akció sikeréhez. Április 13-ig ezek az üzemek 35 millió 291 ezer lej gyűjtöttek.

A szovjetalkotmány az egész nép közreműködésével jött létre

Demeter János előadása az ARLUS rendezésben

KOLOZSVÁR, április 19. Demeter János dr. alpolgármester április 18-án a Szovjetunió alkotmányáról előadást tartott az ARLUS rendezésében. Vázolta a szovjetalkotmány alapelvét és hogy ezen alapelv miben különböznek a többi államok alkotmányától. Az előadás érdekes gondolatmenete általános helyesléssel találkozott, s nagyjában a következőkben foglalható össze:

1.

A Szovjetunió alkotmányának megalkotásában az egész nép közreműködött. Létesült egy Alkotmányozó Bizottság, amely az üzemek, gyárak, kolhozok, szövetkezetek és magános szovjetpolgárok érveit, kéréseit meghallgatta azokat vagy elfogadta, vagy elutasította. Ezért lehet mondani, hogy a Szovjetunió alkotmánya a Szovjetunió egész népének közreműködésével jött létre. A szovjetalkotmány tehát nem egy kis rétegnek az alkotmánya, nem egy kis réteg érdekeit szolgálja, kiszolgálja, hanem a tömegeket, hanem az egész szovjetnép alkotmánya. Jogi meghatározás szerint a szovjet dolgozó tömegei hatalmi szervezete. Az első paragrafus kimondja, hogy a Szovjetunió a munkások és parasztok szociálista állama.

2.

A Szovjetunió alkotmányának van a legdemokratikusabb választójoga, amennyiben a lakosság legnagyobb részének jogot ad a választásokhoz, így a legtöbb ember bekapcsolódását biztosítja az államhatalomba. Minden megszorító szabály nélkül a választási jog gyakorlásának egyetlen követelménye férfiakkal, nőknél egyaránt a betöltött 18 év. A Szovjetunióban nincs a népnek olyan szerve, amit ne a nép nevezne ki. A legfőbb államhatalmat a Legfelsőbb Szovjet-Tanács, a Tagállamok Tanácsa és a Nemzetiségek Tanácsa gyakorolja. A nép választja a közigazgatási, sőt, az egész világon egyedülálló módon, az igazságügyi szerveket is. A legfelsőbb Igazságügyi Tanács. Ezenkívül vannak néptörvényeszek és szaktörvényeszek minden tagállamban és autonóm köztársaságban, valamint a járásokban.

3.

A Szovjetunió alkotmányának egyik legfőbb alelve, hogy megakadályozza a dolgozók kiszármányolását. A termelőeszközöket nem sajátította ki egészen. Sok kisipari műhely magánkézben van, ezekben azonban a tulajdonos egymaga dolgozik és nem tarthat munkásokat.

4.

A szovjetalkotmány állami, szövetkezeti, kolhoz és magántulajdon ismer. Az utóbbira nézve az alkotmány 10-ik paragrafusa kimondja, hogy a szovjetpolgár jövedelmének, munkája gyümölcse, a megélhetéshez szükséges használati eszközeinek magántulajdona védve van.

5.

A Szovjetunió alkotmánya nem nemzetellenes, hiszen a társadalom érdekellentéit megszüntetvé, elősegítette a különböző nemzetiségek együttműködését. A Szovjetunió alkotmányában a nemzetiségi kérdés az igazságszolgáltatás és egyenlőség elvén jutott megoldásra. A Szovjetunióban az államok nemzetét szerinti alakulnak: Az alkotmány tisztán tartalmazta történelmi és nyelvi közösségeiket. Kulturalis, közoktatási, nyelvi és vallási téren a legszélesebbkörű autonómia biztosította részükre és megadta nekik az egyenlő befolyást az államhatalomra.

Ekként dől meg az a jogtalan vélemény, hogy a Szovjetunió alkotmánya elnyomja a nemzetiségeket. És megdőlt az az alaptalan vád is,

hogy a szovjetalkotmány nem engedi kifejlődni az egyéni tehetséget. Mert mindenkinek megvan a lehetősége a fejlődésre és előrehaladásra. A munkás — legyen az fizikai vagy szellemi — tudja, hogy bármily mennyiség után itéli meg. Ez fokozza egyéni munkakedvét és kezdeményező erejét. A szovjetmunkásnak mindig meg van a lehetősége tehetségét kifejteni, és ezért a munkás kedvvel dolgozik.

6.

Sztalin marsall 1936 december 6-án, a Szovjetunió alkotmányának életbe lépésekor azt mondta, hogy a szovjetalkotmány a Szovjetunió részére történelmi mérföldkövet jelent és azt bizonyítja, hogy amit a Szovjetunióban megcsináltak, az a többi államban is megvalósítható.

Jakab Zsuzsánna

Az új polgárörtség alkalmazza az elbocsátott néprendőröket

A kereskedők, a nagyüzemek s a város közös akciója

KOLOZSVÁR, április 19. A Városi Néprendőrség Északkerdélynek az országba való bekapcsolódása révén államrendőrséggé alakult át és a belügyminiszteri rendelkezések értelmében létszáma a néprendőrség eddigi létszámának egyharmadára csökken. E minisztériumi rendelkezés folytán 140 néprendőr veszíti el állását.

A Néprendőrség megmaradt létszáma előreláthatólag nem tudja a város rendjét egymaga kellőképpen biztosítani, ezért a Szakszervezetek Tanácsa a Városi Tanáccsal egyetértve elhatározta, hogy polgári őrségek szervezése a keretében elsősorban az állásukat veszített néprendőröket fogja elhelyezni, annál is inkább, mert ezeknek már hathónapos gyakorlatuk van és megfelelő elméleti oktatásban is volt részük.

A polgári őrség tagjai csak alkalmi őrséget vállalhatnak és teljesíteniük. Kivülük az üzemi és gyári munkásság is vállal szerepet a rendbiztosításban s ez természetesen díjazás nélkül jár. Ilyenförmán a felállítandó polgárörtség ellátása csak a száznegyven állás nélküli néprendőr díjazásával terheli a város lakosságát.

A száznegyven néprendőr ellátásának kérdését a városi tanács az elsőfokú iparhatóságra bízta, hogy

tervet dolgozzon ki és javaslatot tegyen a kérdés megoldására. Az iparhatóság a következő javaslatot tette a 140 állástalan néprendőr elállításának érdekében:

Az állástalan néprendőrök, illetve ezentúl hivatásos polgárőrök ellátását osszák meg maguk között a város szervezetei, amelyeknek elsősorban érdekük a polgári őrség felállítására. Az Iparhatóság javasolja, hogy a Kereskedők Egyesülete 30—35, a gyárak körülbelül harminc, a város pedig munkaelőmozgás céljából 15 és az Iparhatóság körülbelül tíz állástalan néprendőr, illetve polgárőr ellátásáról gondoskodják.

Javasolja továbbá, hogy az egyes szakszervezetek is, meg a magánosok is közös adakozással vállaljanak részt a polgárörtség díjazásából. Az esetleg még fennmaradó néhány állástalan néprendőr díjazását a szolgálatban maradt államrendőrök vállalják magukra, akik e célra felajánlották szűk fizetésüknek a tíz százalékát. Az Iparhatóság körlevélben kéri az illetékeseket, akiknek érdekük a város közbiztonsága, hogy tartsák feladatuknak a javaslat végrehajtását, ami egyrészt 140 kenyerét veszített embert juttatna újra fizetéshez, másrészt megoldaná, legalább is átmenetileg, a hiányos közbiztonságot.

Méltánytalanul magas díjszabást követelnek a bérfuvarosok

Hogyan alakul az Iparhatóság díjszabása!

KOLOZSVÁR, április 19. A kereskedők egyesületébe tömörült fuvarosok díjszabási tervzetét nyújtottak be az Iparhatósághoz azzal a kéréssel, hogy azt hagyja jóvá. Ez rendszerben volna, de a kérésükbe nagy hiba csuszolt, amennyiben a fuvarosok által kért díjakat aligha tudná valaki még felemelt fizetéséből is megfizetni.

Különösnek tartjuk a bérfuvarosok által igényelt díjszabást, mert feltételezzük, hogy fuvarosaink nemcsak a nagykereskedők és más nagytökesek szállítási gondjait akarják megoldani. Az Iparhatóság ezért ellenjavaslatot tett a fuvarosok díjszabására. Az általa javasolt díjszabás általában a felét teszi ki annak, amit a fuvarosok kértek.

Az iparhatóság javaslata szerint a fuvarozások díjszabása a következő: egy szobakocsyhalás költöztetésére külvárosból külvárosba fuvaronként 40 pengő, am hez, hegyre való költöz-

tetés esetén, 20 százalékos emelés járna. Külvárosból belvárosba ugyancsak 40, illetve hegyre való költöztetés esetén 50 pengő. Belvárosból belvárosba való költöztetés, megfelelő emberekkel, első emeletről földszintre vagy földszintről első emeletre, továbbá szuterénből földszintre vagy földszintről szuterénbe 70 pengő, a míg II. és III. emeletről földszintre vagy földszintről a II. vagy III. emeletre 80 pengő a fuvar díja. Költöztetés az előbbi feltételek mellett első emeletről első emeletre 70, míg első emeletről a II. és III. emeletre és fordítva, valamint a II. emeletről a II. emeletre 80 pengő. Második emeletről a III. emeletre és a III. emeletről a II. emeletre pedig 100 pengő fuvardíj jár.

Kereskedelmi szállításokért állomásra való fuvarok, megfelelő emberekkel ellátott teherkocsin, 100 kilogrammonként 6 pengő, hegyre való emelkedés esetén 10 pengő, belvárosból külvárosba vagy fordítva 8 pengő.

míg belvárosból belvárosba 10 pengő az iparhatóság által javasolt fuvardíj. Az Iparhatóság meg van győződve, hogy az általa javasolt fuvardíjak méltányosak és kielégítik azokat a szükségleteket, amelyeknek a címén kétszerte magasabb díjszabást kértek a fuvarosok. Reméljük, hogy a fuvarhatóság által javasolt díjszabás realitás voltát és megszüntetik a fuvarozásban is számtalanszor tapasztalt áruuszorát.

A város vegye kezelésbe az autóbusszjáratot!

A városi autóbusszforgalom az elmúlt évtizedekben koncesszióba volt adva. Ez a koncesszió, mint tudjuk, még 1943-ban lejárt. Az 1944-ik év végéig a koncessziók engedély nélkül bonyolították le a forgalmat úgy ahogy, s nem minden panasz nélkül. Szeptember óta mindenféle kocsijárat megszünt és most — mint halljuk — a volt engedélyesek újabb koncesszió megszerzése iránt nyújtották be kérésüket a városi tanácshoz.

Tekintve, hogy új helyzet előtt állunk és se kocsijárat, se érvényes engedély nincs, adva van a kedvező alkalom arra, hogy a város házikezelésbe vegye az autóbusszközlekedés lebonyolítását és ezzel kiküszöbölje azokat a sérelmeket és panaszokat, amelyek a város lakossága részéről az elmúlt évtizedekben elhangzottak.

Tudjuk, hogy a város jelenlegi vezetősége nem idegenkedik a házikezelésbe vétel gondolatától, csupán az anyagi hiánya az, amely eddig a gyakorlati megvalósítást akadályozta. Most azonban, amikor az állam, illetve a Nemzeti Bank hajlandó a városnak nagyobb kölcsönt folyósítani, amellyel közüzemeit üzembe helyezheti — megvan a mód és az anyagi lehetőség is, hogy a város az autóbusszjáratot megszerze és házikezelésbe vegye.

Mi, munkások, akik Kolozsvár lakosságának nagy számát alkotjuk, és akik leginkább rá vagyunk utalva az olcsó közlekedési eszközökre, javasoljuk, hogy a városi tanács az autóbusszforgalomnak házikezelésbe való megszervezését vigye keresztül és minden magánérdekeltséget és az azokkal való tárgyalást hagyjon figyelmen kívül. Ha pedig egyéb elfoglaltsága mellett ennek a kérdésnek a megoldásával nem akar foglalkozni, akkor a koncessziót ne magánosok, hanem a munkások által alapított és létrehozott MAGISZ-nek adja.

DÁN ISTVÁN

Új vezetőség a Demokrata Zsidó Népközösség élén

KOLOZSVÁR, április 19. A kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösségnek újonnan megválasztott hatvan tagú választmánya szerdán délután összeült az új vezetőség kijelölésére.

Hirsch Sándor választási elnök megnyitó beszédében kérte a választmányi tagokat, hogy minden helyre a legmegfelelőbb tagokat válasszák meg. Uiana Kiss Imre dr. ismertette kidolgozott munkatervét. Felolvasta 42 pontból álló programját, melynek fokozatos megvalósítása az új végrehajtó bizottságra hárul.

A programponlok ismertetése után Erdős Lászlónak, az Északkerdélyi Zsidó Népközösségek elnökeként indítványára az ülés jegyzőkönyvi közzétételét szavazott meg a munkaterv kidolgozásáért. Ezután nagy szívbőlösleggel elnökké Hirsch Sándort választották. Úgyvezető elnökké pedig Einhorn Emilt. Aelnökké Mayer Kálmán és Struhl Áron dr., főtítkárt Kiss Imre dr. A végrehajtó bizottság tagjai: Ausch Jenő dr., Braun Rózsi, Csobán József, Dászkál Lajos, Einhorn Vilmos, Erdős László, Kőrösi Zoltán, Neumann Jenő dr., Neumann Sándor, Kőrösi Tibor és Setét András dr.

A különböző bizottságok megválasztása után az új elnök megindította a szavakkal fogadalmat tett, hogy a Népközösséget minden tekintetben a demokrácia útján fogják céljainhoz elvezetni.

Huzás 1945 április 28—29.

SI ESEN vegyen Ön is állami osztálysorsjegyet, ne feledje el, hogy az jótékony. It szolgál, mert ezzel egy szenvedő könnyűt törli le. — Sorsjegyek megvehetők: az „Europa” Hírlapirodában, Egyetem-utca 4. Főbizományos: Titán, Szabadság tér 32.

A többtermelés eredményeivel tüntetünk május elsején

Negyven művész diszloteket készít, a Schull-gyári munkások pirosra festik a fejkendőket

KOLOZSVÁR, április 19. Erdély fővárosa ezidén ünnepli először szabadon május elsejét. A nagyszabású ünnepek jelentőségéhez, fényéhez és pompájához hozzájárul a Vörös Hadsereg és román hadsereg jelenléte is. Május elsején fogják leleplezni azt a két emlékművet is, amelyet a Vörös Hadsereg a felszabadító harcokban Kolozsvárt és környékén elesett hősök emlékére emelt.

A május elsejére való készülődés már több héttel ezelőtt megindult. A munkásság különböző nagygyűléseken, értekezleteken állásfoglalt május elsejével kapcsolatban, amikor leszögezte, hogy az ünnepség jelentőségét a többtermelési célkitűzések megvalósítása fogja megadni.

A munkásság a többtermelés-sel akarja szolgálni a fasizmus ellen folyó háboru mielőbbi gyors és győztes befejezését. A termelés emelésével és a közellátási célokra rendelt termelvényeknek szervezettel és igazságos szétosztásával nemcsak a fasizmus elleni harcot, a spekuláció kiirtását, hanem az ország és a különösképpen sokat szenvedett Erdély újjáépítését is szolgáljuk.

Számok röpöködtek a levegőben, amikor a munkások a Szovjetunió sztachanovista munkateljesítményéről és munkaüteméről beszéltek. Ez a példás magatartás lebegett mi szemünk előtt is, amikor május elsejét, a munka napját ünnepeljük. Május elseje tehát ezúttal, és ma sokkal nagyobb mértékben, mint a muliban bármikor, nemcsak a fasizmus-ellenes harci célkitűzések és jelszavak, hanem a magunkra vállalt és már eddig elvégzett munkáról való jelentés-ételek napja is lesz.

Lázás előkészületek folynak a Kommunisták és a Szociáldemokrata Pártban, valamint a demokrata szervezetekben, hogy a május elseji ünnepség méltó legyen a munkássághoz. A két munkáspárt munkásságát az Egységfront Bizottsága forrasztja egybe és biztosítja május 1-nek a munkás és antifasista egységben való méltó megünneplését.

Lázasan dolgoznak a festőművészek

A május elseji ünnepségeket előkészítő bizottság különben megszokás nélkül ülészik. Olyan ünnepséget készít elő, amely méltó lesz az első szabad május elsejéhez. Negyven képzőművész dolgozik otthon és műtermekben. A színház műterme zsufozás van állványokkal, ahol szebbnél szebb, kifejezőbbnél kifejezőbb művészi színvonalu plakátok készülnek. A tervek szerint a sétatéri sportpályán tartandó gyűlés után felvonulás következik. A felvonulási utvonalon gyönyörűen ki lesz díszítve vörös oszlopokkal, zászlókkal, transzparensekkel.

A Schull-gyárba minden fejkendővel!

A Schull-kendőgyár munkásnői az összes szervezett munkásnők fejkendőit díjmentesen pirosra állították, hogy a május 1-i ünnepélyre egységesen felöltözve vonulhassanak fel. A gyár munkásnői fehívják a társvallalatok dolgozó nőit, hogy a megfestendő fejkendőket gyárankint vagy üzemenként — az üzem jelzését a kendőbe bevarrva — vigyék be a gyárba.

A Schull-kendőgyár munkásnői így akarják kivenni részüket a május 1-i nagyszabású ünnepély előkészítéséből.

Nem maradnak el a háztartási alkalmazottak sem

A háztartásügyi és háztartási alkalmazottak szakszervezete vasárnap délután 2 órakor taggyűlést tart az értekezési szakszervezet helyiségében (Szentgyörgy-utca 4), ahol a május 1-i ünnepélyt, a bérek rendezését és a különböző sérelmeket tárgyalják.

A taggyűlésen azok is jelenjenek

A szabómunkások termelési versenyéig eddig 836 munkaóra-nyereséget ért el

KOLOZSVÁR, április 19. A ruházati és textilipari munkások szövetségének vezetősége a jobb és több termelés érdekében egy hónappal ezelőtt szociális versenyt indított el. A szervezetet műhelyeiben meg is indult a lelkes verseny, hogy a dolgozó társadalom legnagyobb pirosbetűs ünnepét, május elsejét, az első szabad májusi napot az elért teljesítmények pompás számadataival is emlékeztessék tegyék.

A szervezetben dolgozó verseny csoportok a következők: férfiszabóság, női angolszabóság, női francia szabóság, női és férfi kalapos munkáscsoport, gyermekszabóság és a női és férfi fehérnemű készítő csoportja.

A szociális verseny díjazását a többtermelésből származó haszon 80 százaléka alkotja. Ezt a 80 százalékot a szervezet a következő arányban osztja szét: 1. díj 35 százalék, 2. díj 25 százalék és a 3. díj 20 százalék. A többtermelésből származó haszon még fennmaradt 20 százalékát a szervezet további fejlesztésére és anyagi erő-ódására fordítja a vezetőség.

Az első hónapi szociális verseny

Május másodikán kezdik meg a háborus bűnösök ügyének tárgyalását

BUKAREST, április 19. Illetékes helyen közölték, hogy a háborus bűnösök ügyének tárgyalását május másodikán kezdik meg. A tárgyalásokat a szenátus volt épületében fogják lefolytatni.

A néptörvényszék elé kerülnek mindazok, akiket a külön erre a célra kinevezett vizsgálóbírók oda utalnak mint háborus bűnösöket. A vizsgálók máris szörnyűséges rémtettek derítettek fényt. A néptörvényszék tárgyalásai mindennél világosabban fogják felfedni a fasizmus igazi arcát.

A budapesti Népbíróság halálra ítélte két gyilkos nyilaskereszttest

A Pilvax-kávéházban végezték ki áldozataikat a banditák

BUDAPEST, április 19. A Népbíróság Gálfalvy-tanácsa pénteken tárgyalta Jákity Károly, Sztregova Lajosné és Burger Ferenc bűnperét.

Sztregovának ez év január havában rávette Jákity Károlyt arra, hogy feljelentést tegyen vitéz Rimahidy Vilmos százados ellen, aki a Magyar Ellenállási Mozgalom oszlopos tagja volt és több zsidó férfit és nőt bujtatott. Sztregovának az elhurcolandók vagyonának egy részét vérdíjként felajánlotta Jákity Károlynak. A feljelentés alapján fegy-

veres nyilasok behatoltak Rimahidyék lakásába és elhurcolták Rimahidy családját, Rimahidyné első házasságából származó 16 éves fiát, Bart Gyurikát, továbbá Zádor-Becssek Lajost és feleségét, valamint dr. Fodor Lajost és feleségét.

Az elhurcoltakat a nyilaspárt város-házutcai helyiségében megkínálták, majd a Pilvax-kávéházban kivégezték. Jákity és Sztregovának ezután kirabolták Rimahidyék lakását. A bűncselekményben Sztregovának vadházastársa, Burger Ferenc is résztvevett. Jákity Károlyt ezenkívül még Horváth-Fritz Józsefné megkínzásának ügye is terheltte.

Az elvetemült gonosztevők a tárgyalás során is konokul, cinikusan viselkedtek. Még a tanuvallomásokat is megzavarták. A tanuk azonban minden kétséget kizáróan igazolták a vádlottak háborús bűnösségét. A Népbíróság Jákity Károlyt és Sztregova Lajosnét nyole ember törvénytelen kivégzése és lopás büntetése miatt kötélt általi halálra ítélte. Burger Ferenc orgazdaság büntetéseért egyévi börtönbüntetést kapott.

Az adatokból megállapítható, hogy a versenyző csoportok között a többtermelésben nincsenek fölényes elsősk, de a ügyedésre okot adó utolsó sincsenek. A következő versenyhónapra a szervezetet dolgozó fogadalmak lettek, hogy fokozzák a jobb és többtermelést és még nagyobb sikerekre viszik a megkezdett szociális versenyt.

eredményének megállapítására az üzemi bizottság a szervezetet 6 tagozó tagjával összeülve, a következő eredményeket állapította meg: A női angolszabóság a szociális verseny első hónapjában az előírt 1320 munkaóra helyett 1158 óra alatt végezte el az előírányzott munkát. A férfiszabók csoportjának teljesítménye: 1878 órára előírányzott munka bevégezése 1705 óra alatt. A gyermekruhakészítő csoportjának teljesítménye: 1153 órára előírányzott munka elvégzése 986 óra alatt. A fehérneműkészítő csoportnál 1139 munkaóra helyett 97, a női és férfi kalapkészítő csoportjánál 700 munkaóra helyett 648 és a női francia-zabók csoportjánál 1491 munkaóra helyett 1371 munkaóra az eredmény a többtermelés avára.

BUDAPEST II még a hónapban megkezdí rádióadásait

BUDAPEST, április 19. A budapesti Szabad Szó közlése szerint a magyar rádió megbízott vezetője, Ortutay Gyula dr. kijelentette, hogy április végéig üzembehelyezik Budapest II. leadóállomást. Egyelőre csak Budapest II. fog sugározni műsort, mert Budapest I. adóállomása megsemmisült.

A nehéz közlekedési és postaviszonyok miatt vidéken a helyi hatóságok egységes vevőkészüléket kapnak, amelyen állandóan hallgathatják a közigazgatási szervek fontos utasításait.

Ennek a módszernek különösen a földreform gyors lebonyolításával kapcsolatban lesz nagy jelentősége. Az új vevőkészülékek szériagyártása rövidesen megkezdődik.

SPORTÉLET

Vasárnap és hétfőn a bukaresti Rapid bajnokság csapata játszik Kolozsvárt

KOLOZSVÁR, április 19. A labdarugó sport újjászervezésében elévülhetetlen érdemeket szerzett KMSE vezetősége az igényes kolozsvári közönség óhajának megfelelően, fővárosi együttes vendégszereplését biztosította: kétnapos nagy körmérkőzésre Kolozsvárra érkezik Románia többszörös bajnokcsapata, a Rapid FC, amely a legutóbb Grivita — CFR elnevezéssel alakult át és jelenleg is a legjobb játékerőt képviseli a népes mezőnyben. A nagy tavaszi nyitányon a CFR (Rapid) fölényes győzelmet aratott — veszett félidő után — Bukarest válogatott csapata ellen. Kolozsvári szereplése tehát fokozódó izgalommal töltheti el a jó és színvonalas sportot szerető közönségünket. A nagy körmérkőzés műsora így alakul:

Vasárnap, április 22-én délután fél 3 órakor: KMSE — Haggibbor, utána — körülbelül fél 5 órakor — Rapid — Kolozsvári CFR.

Hétfőn, április 23-án, Szent György napján délután fél 3 órakor Kolozsvári CFR — Haggibbor, utána — fél 5 órakor — KMSE — Rapid. Ez utóbbi mérkőzés valóságos rangadónak számít! Ezen a mérkőzésen derül ki, hogy milyen színvonalon mozog Kolozsvár munkás labdarugó sportja.

A pompás körmérkőzés megszervezéséért a KMSE lelkes vezetőségén kívül külön elismerés illeti Timofi Gheorghet, a vasutasok szakszervezetének íttikárát, aki fáradságot nem ismerve, lehetővé tette a bukaresti többszörös bajnokcsapat vendégszereplésének a sima lebonyolítását.

Értesülésünk szerint a Grivita — CFR (Rapid) a következő összcállításban játszik: Sadowski — Lengheriu, Moldoveanu — Costea, Urechiatu, Ritter — Lungu, Mihailescu, Barátky, Radu Florian, Bogdan.

A KMSE megbízottja Bukarestben tárgyalásokat folytat a Juventus-szal is a husvétii körmérkőzés Kolozsvárt történő megszervezésére.

A KMSE idénnyitó mezei futóversenye

Április 22-én, vasárnap délután 3 órakor, a városi sporttelepről kiindulva rendezi első szezonnyitó mezei futóversenyét a Kolozsvári Munkás Sport Egyesület atletikai szakosztálya, melynek irányítását Kiss György, a többszörös futó bajnok vállalta.

Kérjük az összes sportegyesületet, atlétát, valamint az iskolák és egyéb intézmények sportolóit, hogy a versenyre minél számosabban adják le nevezesiket péntek este 7 óráig a KMSE hivatalos helyiségébe (Deák Ferenc-utca 11). Nevezési díj 3 pengő személyenként. Távol körülbelül 3000 méter.

A ENKE vasárnap a Cérnaforráshoz rándul ki

Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesület vasárnap egézsnapos kirándulást rendez. Útirány: a Gorgóvölgyön át a Cérnaforráshoz; hazatérés a Szentjános-kút érintésével a Plecskavölgyön át. Indulás reggel fél 8 órakor az egyesület Jókai-utca 2 alatti helyisége elől. Vezető: Dávid Béla. Igazolmányt mindenki hozzon magával.

Nők, férfiak és gyermekek, földmunkások, ipari és szellemi munkások minden érdeklődési területre kiterjedő képes hetilapja lesz a

KÉPES UJSÁG

Tudósít, szórakoztat, tanít. MEGJELENIK MÁJUS 1-ÉN!

FELHÍVÁSOK

A Munkás Egységfront felhívása. A május 1-i ünnepek előkészítésével kapcsolatban április 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Kolozsvár város öt kerületében gyűléseket tartunk a következő sorrendben: Az I. kerületben a Diákházban, a II. kerületben a Vasmunkás Otthonban, a III. kerületben az Edison-mozgóban, a IV. kerületben a CFR-szakszervezet helyiségében és az V. kerületben a Szinkörben. Minden szakszervezeti tag vegyen részt az előkészítő gyűléseken. Minden munkás, földműves, értelmiségi és demokrata ott legyen!

A Szakszervezeti Tanács felhívása. A Szakszervezeti Tanács utasítja az összes szervezett munkásokat, hogy a lakóhelyük szerinti illetékes kerületi rendőrszobában jelentkezzenek a polgári őrségbe való beosztásukra.

A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja mindazokat, akik március folyamán a mestervizsgát sikeresen letették, hogy mesterlevelük átvételére az Iparkamara irodájában jelentkezzenek.

A Kolozsvári Ipartestület fogtechnikus szakosztálya értesíti tagjait, hogy április 21-én, szombat délután 5 órakor fontos ügyben gyűlést tart az Ipartestület gyűléstermében. 640

A Concordia zsidó kulturális egyesület és club Kolozsváron tartózkodó tagjait felkérem, hogy az egyesület újraalakítása ügyében vasárnap, április 22-én délelőtt 11 órakor jelenjenek meg az Unió-utca 6. I. emeleti régi helyiségeiben. Bihari, titkár. 6334

A Butorkészítő Iparosok Szervezetete szombaton délután 5 órakor fontos ügyben taggyűlést tart. Kérjük a tagokat, minél nagyobb számban jelenjenek meg. A vezetőség. 648

A Magyar Kaszinó közgyűlése. A magyar kaszinó április 21-én, szombaton délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Alapszabály módosítása. 3. Lemondások — választások. Közgyűlés előtt 4 órakor választmányi ülés. A tagok megjelenését kéri az elnökség.

Az őszercsek, őszercscipészek, ócskások és városi üzlettel rendelkező ócskakereskedők április 22-én, vasárnap reggel 8 órakor gyűlést tartanak. Mindenki saját érdekében jelenjék meg. Kereskedők Egyesülete. 649

Cipészek figyelmébe!

Ágó gépeink érkeztek!!

Megrendelhető a Gépkereskedelmi irodánál, Széchenyi-tér 20 szám

Áruszállítást vasúton

minden irányban. Hélyi fuvarozást, butorszállítást, beraktározást legelőnyösebb feltételek mellett eszközöljük.

„Transport” Szállítási Vállalat

Rosenberg és Adler
Kolozsvár, Dézma-utca 26

Szönyegei, ékszeri

és bármilyen értékű tárgyat magas áron vesznek. Ajánlatok „Alkalmi” jellegére.

VESZEK

réz-alpakka vagy más fémből való használt vagy törött tárgyakat, evőeszközt, ajtókilincset stb. Továbbá prima acélrudban vagy lemezben, bármilyen mennyiségben.

KUN MÁTYÁS FIA
Kossuth Lajos-utca 1.

Apróhirdetések

* Adás-vétel

ELADÓ modern kisfotókat kenapével, egy régi dísháló, egy szép ruhaszekrény. Mócok-utja 6, asztalosnál. 6423

DINAMÓ, üzemképes, 110—220 Voltos, egyen- és váltóáramu, új, Volt-és Ampermérő órákkal eladó. Gépkereskedelmi iroda, Széchenyi-tér 20. 6347
VESZEK ócskaruhát, fehéreneműt, cpót. Szabadság-tér 12. Rácz. 6284

KÖNYVET, könyvtárat bármily nyelvtől vesz Kovács, Jókai-utca 4. 6164

ÚJ ÓCSKÁS RUHAÖZLET. Veszek és eladok mindenféle ruhaneműt, tavaszi kabátot, női ruhákat és kosztümöket, fehéreneműt, ágyneműt és lábbelit a legmagasabb áron illetve. Welsz, Malom-utca 10. 5794

FIGYELEM! Aranyat, ezüstöt és briliánsköveket legmagasabb áron veszek. Dozsnér Ernő, Deák Ferenc-u. 48. 6021

SÜRÖSÉN eladó 2 darab 8 x 2.10 méretű tömör keresztajtó, új állapotban. V. kerület, Verbóczy-utca 4, Donát ut mentén. 6461

BELYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbelyéget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

PERZSASZŐNYEGEKET és ezüst evőeszközöket veszek. Rottenberg, Tímár-utca 10. 5965

VESZEK Révai Lexikont, Brahm A-lakok világa 10—18 kötetet. Szépirodalmi könyveket, technikai és tudományos műveket jó állapotban. Kovács könyvkereskedés, Szentegyház-u. 3. Gr. 6390

VESZEK törött csillárokat és éjjeli lámpákat. Címeket kérem a kiadóban leadni „Csillár” jellegre. 6390

PARATLAN lábbelit vásárolok. Harasztosi Ferenc, Bolgár-u. 26. 6404

OSTYAPRESEK eladók. Cukorgyár-u. 47. 6413

ZÖLD posztót íróasztalra keresünk. Tapitex Rt. Dózsa György-utca 10. 6501

EBEDLŐBERENDEZÉS angol stílusú, kitűnő karban eladó. Megtekinthető Minorita-u. 7. II. emelet d. e. 9—11 és d. u. 3—5 között. 6502

ELADÓ 2 pult, az egyik vitrines, 1 gázrezsó. Értekezni Mócok-utja 15. 6500

ANGORA gyapjú eladó. Szabó, Eötvös-u. 10. Emelet. 6495

ELADÓ új, modern konyhaberendezés és egy főzőkályha. Dohány-u. 23. 6473

ELADÓ olcsón 45 drb. sasfa. Csaba vezér-u. 143. 6476

RÓMIKÓ, valódi CAM, eladó. Széchenyi-tér 30, cipész. 6477

SOKSZÖRÖSÍTŐGÉP „Greif-Rapid” majdnem új, 1 hengeres stencnis rendszerű eladó. „LIBERTAS” Deák Ferenc-utca 40. 6462

ZONGORÁT berbe veszek. Kiss, Cser-törő-u. 11. 6456

PERZSASZŐNYEGET magas áron vásárol „LIBERTAS”, Deák Ferenc-u. 40. 6373

REKAMIER, senlon olcsón beszerezhető „LIBERTAS”-nál, Deák Ferenc-utca 40. 6373

ÓCSKA téglák és ablakok eladók. Kör-nis-u. 5 sz. 6471

ANGORA fonal eladó. Gyapjút vesz. Ké. Nyárfastr 106. 6505

ELADÓ gyermek sportkosci. Méhes-utca 59. 6507

ELADÓ félháló, különböző butorok, asztal, székek, ágybetétek. Megtekinthető csakis délután 5—6 óráig. Megvásárolok fürdőszoba berendezést, külön kádat és hengert is. Petőfi-utca 12, udvaron balra. 6470

ELADÓ villamos parkettkefe, porszívógép, kicsi tizedesmérleg, különböző férfi nyári öltönyök. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 6470

ELADÓ 2 szárnyas üveges ajtó, finom kidolgozású prima keményfából. Zsigmond király-ut 111. d. u. 3—5-ig. 6513

VENDEGLŐT megvételre keresek. Cim a kiadóban. 6514

ÚJ Singer férfi varrógép eladó. Cim a kiadóban. 6514

* Alkalmazást keres

JÓ CSALÁDBÓL való fiatal leány 2 évt gyakorlattal kereskedői állást keres. Cim a kiadóban. 6419

FIATAL, független, intelligens nő házvezetőnői állást keres azonnalra. Mócok-utja 147. 6465

BERELSZÁMOLÁSBAN, adó, OTI-ügyben jártas, saját írógéppel rendelkező tisztviselő alka-mazást keres „Mebizható” jellegre. 6493

* Alkalmazást kapna

TANULÓFIU heti 80 P. fizetéssel könyvkötészetben felvétetik. Kossuth Lajos-u. 7, udvarban. 6400

ELSŐRANGU szabómunkásokat legmagasabb árral felvesz Fülöp divatszabóság, Teleki Pál-utca 2. 6440

BEJÁRÓNÓT keresek napi 2 órai elfoglaltságra. Deák Ferenc-utca 13, emelet. Simon. 6199

NŐI ruha- és férfi fehérenemű varrónőt hához keresek. Krizbai-utca 10. 6450

JÖMENETELŰ korcsmához pénzes-társat keresek. Krizbai-utca 75. 6468

SELYEMBEN jól gyakorlott spulnizónót azonnalra felveszünk. Jelentkezés Rózsa-u. 12. Kötőde. 6472

ASZTALOS segédet felveszek Kossuth Lajos-u. 22. 6497

JÖTÉKONYCELU sorsjegyek eladására felveszünk jömegjelenésű hölgyeket és urakat. Jelentkezés „Európa” Hírlapirodában, Egyetem-u. 4. Jelentkezni 3—6-ig. 6508

FELVESZÉK egy tiszta és rendezes mindenest. Szent István-u. 9, jobbra 3. ajtó. 6442

CIPESZ munkás elsőosztályu, munkára felvétetik. Bólyal-utca 4. szám. 6436

SZABOSEGÉDET állandó munkára felveszek. Moldován Lajos, Deák Ferenc-u. 18. 6449

* Ingatlan - lakás

JOBBAN kiadja butorozott szobáját, ha bejelenti az „Express”-irodába. Dózsa György-u. 6. 6345

KERESÉK megvételre 2 lakásos (kb. 3-3 szoba összkomfortos) házat kertet, lehetőleg villanegyedben. Ajánlatokat kérem Szabolcsihoz, Széchenyi-tér 3-4 sz. II. em. naponta csütörtök és péntek kivételével, este 6—8-ig. 6152

SZOBA-konyha vagy két szoba-konyhás lakást keresek, lehetőleg külön telken azonnalra. „Jól fizetek” jellegre. Ugyanők magasan díjazva. 6430

KERESÉK 4 szobás, komfortos lakást. Péntek mérnök, Fellegvár 71. 6492

ELCSERELNÉM Temesváron belvárosi lakással és butoromat kolozsvári hasonló lakással és butorral. Erdeklozni Farkas, Tordai-ut 5. Ugyanott csont rőmit vesz. 6489

EGY-KÉT tisztviselő lakást kaphat azonnal, fürdőszoba használattal. Cim a kiadóba. 6503

KERESÉK egy-két szoba-konyha, komfort és 3 szoba konyha komfortos lakást belvárosban. Lelepest fizetek. Cim a kiadóban. 6484

BELVÁROSEBAN, családnál 2 butorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszoba használattal. Ajánlatokat „Jól fizetek” jellegre a kiadóba. 6490

BIZTOS megélhetést nyújtó fűszer, élelmiszer üzlet eladó betegség miatt. Italmérés használható. Cim a kiadóba. 6498

HAROM-NÉGY szobás, komfortos családi házat, lehetőleg villanegyedben, megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 6496

* Különfélék

SZALLITUNK garantálva korrekten feltett tárgyat, arut, anyagot vidékről vidékre is. Széchenyi-tér 20. 6199

REGNER LÁSZLÓ joghallgató kolozsvári tudományegyetemi eredeti leckéknyelve elvezet. Ez az okmány semmis. 6367

FELHÍVOM azon két fiatalembert, ki hétfőn 11—12 óra között fél kiló almát vásárolt a Széchenyi-téri piacon és asztalomról egy más vevő által otfelejtett pénztárcát elvitte, juttassa vissza Stern gyümölcsnagykereskedőhöz, Széchenyi-tér 13. 6383

FERFIKEREKPAROMAT elcserezlném nőre. Szabadság-tér 8. Kalapüzlet. 9053

ANTILOP, bőr, vagy nubuk cipőt, aktatászkát, bőrröndöt, ridikült bármilyen állapotban újra festek, vagy tisztítok felelősség mellett. Smonfy Lajos, Nemzeti Színházzal szemben. 1. számú célpőtisztító. 6457

LEBER aranyműves műhelyt újra megnyitott. Vállalja modern ékszerkészítést, vásárol aranyat, ezüstöt és régi ékszereket napi áron. Móricz Zsigmond-utca 1 sz. (Volt Szép-utca). 6458

ELVESZETT Meszesán Lászlóné névre szóló iparigazolvány és más fontos iratok. Kérem a becsületes megtalálót, 300 pengő jutalom ellenében adja le Bod Péter-utca 44 alá. 6506

FOKSANIBA utazót keresek. Prascusky Irén, Hunyadi-tér 9. 6462

BUDAPESTRE menő és jövő autót keresek Cim Kemény Zsigmond-u. 12. 6474

KÉREM azt az elvtársat, ki egy kékes szürke, kockás női ernyőt tévedésből az előadó tereméből a szek karjáról elvitte, adja le a párt portásához. 6479

FRINK Etelka Mária névre szóló kolozsvári egyetem által kiállított index elveszett. Ez az okmány semmis. 6509

HÖLGY-fodrászatomat megnyitottam. Kérem a vendégeim szives pártfogását. Szekeres Béla, Hősök-tere 20. 6481

Kereskedők felhívása — kereskedőkhöz

Deportált zsidó embertársaink annyi szenvedés után kezdenek visszatérni szétrombolt és kifosztott otthonaikba. A gyermek nem találja szüleit, a családfelelőssége, testvér testvérét, a szülő gyermekét. Nagy a nyomorúság, emberleletiek a szenvedések.

Kartársak! 1944-ben szemetek előtt zajlott le az emberiség történelmének legkegyetlenebb fejezete. Adakozzatok minden erőfölköböl, hogy segítségére lehessünk a visszatért és mindenükből kifosztott szerencsétleneknek.

Adományotok nemcsak mérhetetlen nélkülözéseket enyhít, de elősegíti és bizonyítja őszinte törekvéseinket a megbékélés és becsületes együttműködés szellemében induló új, demokratikus életre is. Gyűjtőleveinket szakosztályvezetőink útján küldöttük szét.

A Kolozsvári Kereskedők Egyesülete

Kik folyamodhatnak erkölcsi bizonyítványért?

KOLOZVÁR, április 19. Az erkölcsi bizonyítványok kiadásával kapcsolatban a közönség tájékoztatására a rendőrfőnök a következőket közli:

Rendelet

Erkölcsi bizonyítványt csak azok a román állampolgárságu kolozsvári lakosok kaphatnak, akik legalább 6 hónap óta állandóan a város területén laknak.

Ez a tény bizonyítani lehet a régi magyar bejelentőlapjal, a polgári személyi lappal, a népszámlálási szelvényekkel, vagy pedig a szavazóbizonyítvánnyal.

Az erkölcsi bizonyítványokat a bejelentőlapal állítja ki a személyesen jelentkező kérvényező előtt szerkesztett jegyzőkönyv alapján.

A jegyzőkönyvet a kérvényezőnek láttamoztatnia kell a rendőrség büntügyi és politikai ügyosztályával, valamint az ügyszéssel, annak igazolására, hogy a kérelem ellen büntető eljárás nincs folyamatban.

Az íly módon kiadott bizonyítványt a kérelmező be kell, hogy mutassa a pénzügyigazgatóságnak a bélyegilleték lerovása miatt.

Chifor Ioan, Timofi Gheorghe, ügyosztályvezető, rendőrfőnök.

SZÍNHÁZ

Ma: román bemutatás előadás

Ma, pénteken délután 5 órai kezdettel mutatja be a kolozsvári Román Színház együttese Courteline „A ház békéje” című egyfelvonásos vígjátékát.

A darab egyetlen női szerepe — hir szerint — Bretán Juditnak, a társulat kedvelt művésznőjének kitagasló alakítása lesz.

Az érdeklődéssel várt francia vígjáték után az Opera társulata a Bajazzókat adja elő s ez szintén maradandó művészi élménnyel kecsegteti Kolozsvár közönségét.

Matrácokat,

ágybetéteket jó állapotban vesznek. Babkávét vesznek. Kómálalja-utca 21.

Mindennemű

kereskedelmi áruszállítást Nagyvárad és Bukarest között vállal az „EXPRESS” szállítási vállalat.

Iroda: Horea-ut 34. Teleg: Szent István-ut 33—35. Telefon: 474.

Kibővíve megnyílt a „Pali” büffé, sörcsarnok!

Egész nap meleg konyha. Délután 5 órától jazz gondontrio virtuózok hangversenyeznek. Ügyeljen a címre: Malom-utca 18. Szegedi halászlé.